

MAAS Klokkenluider info - Rechtsbescherming & Ondersteuning

11-05-2023

Als u een melding van een vermoeden van een misstand doet (intern en of extern), dan wordt aan u rechtsbescherming geboden. Zelfs als u een vermoeden van een misstand openbaar maakt (bijvoorbeeld via de pers), bent u soms beschermd.

Benadelingsverbod na melding

MAAS als werkgever mag u niet benadelen omdat u een melding (van een vermoeden van een misstand) heeft gedaan. U als melder hoeft alleen te bewijzen dat u bent benadeeld en dat u een melding heeft gedaan. Dat de benadeling het gevolg is van de melding wordt door de rechter aangenomen totdat het tegendeel is bewezen. Voorbeelden van benadeling zijn: ontslag of schorsing, een boete (als bedoeld in artikel 650 van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek), demotie, het onthouden van bevordering, een negatieve beoordeling, een schriftelijke berisping, onvrijwillige overplaatsing naar een andere vestiging of afdeling, discriminatie, intimidatie, pesterijen of uitsluiting en smaad of laster. Onder benadeling valt ook een dreiging met benadeling en een (mislukte) poging tot benadeling.

Hierbij geldt wel dat u de melding in overeenstemming met de Wet bescherming klokkenluiders moet hebben gedaan. Dat betekent dat u redelijke gronden moet hebben om aan te nemen dat de door u gemelde informatie over het vermoeden van een misstand op het moment van uw melding juist is. Het benadelingsverbod geldt ook voor personen die melders bijstaan of andere betrokkenen. Dit kunnen bijvoorbeeld zijn: collega's, vertrouwenspersonen, advocaten, vakbondsvertegenwoordigers, partner of familieleden.

Benadelingsverbod na openbaarmaking

Het benadelingsverbod geldt soms ook bij openbaarmaking van een vermoeden van een misstand, bijvoorbeeld via de (sociale) media of een blog. Het kan onder andere gaan om schending van een geheimhoudingsplicht of auteursrechten. Om recht te hebben op bescherming tegen benadeling door uw werkgever na openbaarmaking van een vermoeden van een misstand gelden er wel strengere voorwaarden.

Als u nog geen melding heeft gedaan, dan bent u alleen beschermd tegen benadeling door uw werkgever als u redelijke gronden heeft om aan te nemen dat:

- de door u gemelde informatie over uw vermoeden van een misstand op het moment van de openbaarmaking juist is, en
- de misstand een dreigend of reëel gevaar kan zijn voor het algemeen belang, of
- er een risico bestaat op benadeling wanneer u de melding doet bij een bevoegde autoriteit of een andere bevoegde instantie, of
- het niet waarschijnlijk is dat de misstand doeltreffend wordt verholpen.

Als u al wel een melding heeft gedaan bij een externe bevoegde autoriteit (en eventueel daarvoor intern bij uw werkgever) en u daarna uw vermoeden van een misstand openbaar maakt, dan bent u beschermd tegen benadeling door MAAS als werkgever onder de volgende voorwaarden:

- u heeft redelijke gronden om aan te nemen dat de door u gemelde informatie over uw vermoeden van een misstand op het moment van de openbaarmaking juist is, en
- u heeft op basis van de informatie die u heeft gekregen van de bevoegde autoriteit aan wie u gemeld heeft over de beoordeling of opvolging van de melding redelijke gronden om aan te nemen dat het onderzoek onvoldoende voortgang heeft.

Deze benadelingsbescherming na openbaarmaking geldt ook voor personen die u als melder bijstaan of andere betrokkenen.

Vrijwaring in gerechtelijke procedures

Om de melding of openbaarmaking te doen heeft u als melder mogelijk regels geschonden. Onder voorwaarden bent u bij een melding of openbaarmaking van een vermoeden van een misstand niet aansprakelijk voor schending van de geheimhoudingsplicht, verboden informatieverwerving, laster, schending van auteursrechten, openbaarmaking van bedrijfsgeheimen, schending van de vertrouwelijkheid of schending van bescherming van persoonsgegevens.

Deze voorwaarden zijn dat u redelijke gronden heeft om aan te nemen dat de melding of openbaarmaking noodzakelijk was voor de onthulling van de misstand en dat u de melding of openbaarmaking in overeenstemming met de Wet bescherming klokkenluiders heeft gedaan. U bent dan gevrijwaard in gerechtelijke procedures. Dit betekent dat de rechter dan zal oordelen dat u niet aansprakelijk bent voor schending van bijvoorbeeld de geheimhoudingsplicht. Deze vrijwaring geldt ook voor degenen die u bijstaan bij uw melding of andere betrokkenen.

Verschuiving van de bewijslast

Als u benadeling ervaart vanwege een melding van een vermoeden van een misstand, dan ligt de bewijslast bij MAAS als werkgever. Indien u als melder of degene die u bijstaat in een gerechtelijke procedure stelt dat hij of zij is benadeeld, dan wordt door de rechter aangenomen dat de benadeling het gevolg is van de melding van het vermoeden van een misstand. Degene die benadeeld heeft (bijvoorbeeld de werkgever) zal in dat geval moeten bewijzen dat de (eventuele) benadeling van u als melder (of van iemand die u bijstaat) *geen* gevolg is van het doen van de melding.

Deze verschuiving van de bewijslast geldt ook bij de vrijwaring in gerechtelijke procedures. Dit betekent dat degene die u als melder aansprakelijk heeft gesteld voor bijvoorbeeld schending van de geheimhoudingsplicht, auteursrechten of openbaarmaking van bedrijfsgeheimen (bijvoorbeeld MAAS als werkgever), moet bewijzen dat u niet aan de wettelijke voorwaarden heeft voldaan. Verder geldt de verschuiving van de bewijslast ook voor degenen die u bijstaan bij uw melding of andere betrokkenen.

Ondersteuningsmaatregelen

U als melder van een vermoeden van een misstand krijgt de volgende ondersteuning:

- **Gratis advies:** Vóórdat u een melding doet van een vermoeden van een misstand (intern en/of extern) kunt u advies vragen over uw rechten en mogelijk te ondernemen stappen bij het Huis voor klokkenluiders. Het Huis voor klokkenluiders kan u ook doorverwijzen naar instanties of organisaties die juridische of psychosociale ondersteuning kunnen verlenen;
- **Toegang tot informatie:** U krijgt toegang tot documenten die kunnen bewijzen dat een melding van een vermoedelijke misstand is gedaan;
- **Toegang tot rechtsbijstand:** U als melder, personen die u bijstaan bij uw melding of andere betrokkenen kunnen rechtshulp krijgen. Zo biedt de Wet op de rechtsbijstand een systeem van gesubsidieerde rechtsbijstand of mediation voor (rechts)personen met onvoldoende financiële draagkracht en voor zzp'ers die aan de voorwaarden voor rechtsbijstand voldoen.